

правової держави.

Отже, верховенство права – це не лише теоретична концепція, а реальний механізм, який забезпечує стабільність конституційного ладу, захищає права людей та запобігає узурпації влади в Україні.

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про верховенство права: Рішення Конституційного Суду України від 22.09.2005 р. № 5-рп/2005. *Офіційний вісник України*. 2005. № 39. Ст. 2439.
3. Верховенство права на національному та міжнародному рівнях: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 24.09.2012 р. № 67/1. URL : <https://undocs.org/A/RES/67/1>.
4. Statute of the Council of Europe (London, 5.V.1949). *Council of Europe*. URL : <https://rm.coe.int/1680935bd0>.
5. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (Rome, 4.XI.1950). *Council of Europe*. URL : https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf.
6. Європейський суд з прав людини. Практика. URL : <https://www.echr.coe.int>.

ЛЕВІН Олег Леонідович,
доцент кафедри
соціально-економічних дисциплін
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат історичних наук, доцент

КОНСТИТУЦІЯ УНР: УНІКАЛЬНІ РИСИ ТА ПРОРАХУНКИ

Досягнення Конституції УНР:

1. Піонерська демократія в епоху потрясінь:

Конституція УНР проголосила народовладдя в час, коли Європа балансувала між революціями та імперськими амбіціями. Всенародні збори, обрані через загальне, рівне, пряме і таємне голосування, стали амбітною спробою втілити ідеали справедливого представництва (1 депутат на 100 тис. осіб). Унікальним було закріплення гендерної рівності, що вирізняло УНР серед багатьох країн того часу, де жінки ще боролися за базові права. Відмова від смертної кари та тілесних покарань відображала гуманістичний дух, контрастуючи з репресивними практиками сусідніх режимів.

2. Архітектура влади з українським акцентом:

Документ створив модель розподілу влади, де законодавча (Всенародні збори), виконавча (Рада Народних Міністрів) і судова (Генеральний суд) гілки мали чіткі межі. Ця структура віддзеркалювала прагнення до модерної державності, але з урахуванням козацьких традицій самоврядування. Політична відповідальність уряду перед парламентом була прогресивною ідеєю, що

передбачала контроль народу над виконавчою владою.

3. Символ незламної мрії:

Конституція стала не лише юридичним документом, а й духовним маніфестом української державності. Вона увібрала ідеї Пилипа Орлика та європейських просвітників, ставши дороговказом для наступних поколінь борців за незалежність. Її текст, незважаючи на нереалізованість, кристалізував ідею суверенної України, що надихала навіть у найтемніші часи.

4. Юридична витонченість:

Документ вирізнявся високим рівнем правової культури, синтезуючи світові конституційні традиції з українським досвідом. Свобода слова, совісті, зборів і друку були не просто деклараціями, а спробою побудувати суспільство, де індивідуальність поважається.

Помилки та обмеження Конституції УНР:

1. Розмитість ключових деталей:

Конституція залишала без відповідей низку практичних питань: від визначення державних символів (герб, прапор, гімн) до чіткого окреслення кордонів і принципів власності. Ця недосконалість робила документ вразливим у реаліях війни та економічної нестабільності.

Відсутність механізмів реалізації місцевої влади та судової системи послаблювала її як практичний інструмент державотворення.

2. Ув'язненість у моменті:

Ухвалена в останній день існування Центральної Ради (29 квітня 1918), Конституція була заручницею хаотичних політичних обставин. Її перехідний характер відображав швидкоплинність моменту, а не довгострокову стратегію.

Переворот Павла Скоропадського та наступ більшовицької росії звели нанівець шанси на втілення документа.

3. Відірваність від реальності:

Декларація амбітних демократичних принципів не враховувала брак ресурсів, армії та єдності серед політичних еліт. Внутрішні чвари в УНР і зовнішній тиск зробили парламентську модель утопічною в тих умовах. Відсутність установчих зборів, які мали затвердити Конституцію, підкреслила її теоретичний характер.

4. Недостатня гнучкість:

Документ не передбачав механізмів адаптації до кризових ситуацій, таких як війна чи економічний колапс. Це обмежило його здатність слугувати основою для реального державотворення в умовах 1918 року.

Отже, Конституція УНР 1918 року була сміливим кроком до створення демократичної держави, що поєднувала українські традиції з передовими ідеями часу. Її гуманістичний дух, гендерна рівність і розподіл влади випередили епоху, але брак конкретики, політична турбулентність і зовнішні загрози зробили її лише мрією на папері. Проте цей документ залишився маяком для української державності, надихаючи на боротьбу за свободу та справедливість у майбутньому.

1. Нариси історії української революції 1917-1921 років / ред. кол.: В. А. Смолій (голова), Г. В. Боряк, В. Ф. Верстюк та ін. К. : НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2011. Кн. 1. 390 с.
2. Стецюк Н. Конституція Української Народної Республіки 1918 року: теоретико-правова характеристика. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки*. 2018. № 960(20). С. 155-161.
3. Конституція України: історія, сучасність, перспективи: матер. круг. столу, присвяченого 25-річчю Конституції України (м. Харків, 23 червня 2021 р.). Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 220 с.
4. Озель В. І. Роль та місце конституційних актів Української Центральної Ради в історії українського державотворення. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 1. С. 60-66.

ПИЛИПЕНКО Юрій Пилипович,
приватний нотаріус,
кандидат юридичних наук

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

Набуття права власності на нерухоме майно гарантується Конституцією України, зокрема в статті 41 закріплено, що «кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом» [1]. Однак реалізація цього права і отримання супутніх благ від його реалізації, наприклад продаж нерухомого майна, здача його в оренду, використання як застави стає можливим виключно після державної реєстрації об'єктів нерухомого майна, а саме відповідно до процедури закріпленої на рівні законодавства. Базовим законодавчим актом, який регулює процедуру державної реєстрації об'єктів нерухомого майна є Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (2014 року) [2], водночас багато питань реєстраційних процедур урегульовані на рівні підзаконних нормативно-правових актів, які іноді по різному регулюються суміжні правові відносини. У зв'язку з цим актуальним дослідницьким завданням є з'ясування стану правового регулювання у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, визначення його вад та обґрунтування окремих шляхів удосконалення.

Аналіз правових засад адміністративної процедури державної реєстрації об'єктів нерухомого майна дає змогу узагальнити всі нормативні акти, які регламентують цю процедуру в дві групи:

1. Нормативні акти матеріального права, які визначають правовий